

09/07/2018

Hipertensió ocular de bata blanca: El que diuen els teus ulls sobre l'ansietat

Des del Grup d'Investigació en Estrès i Salut, s'ha investigat si el sistema ocular, regulat pels mateixos mecanismes neurals que les artèries, sofreix també el fenomen conegut com a *hipertensió de bata blanca* en la seva pressió intraocular.

És probable que vostè disposi a casa d'un tensiòmetre, un aparell que es pot adquirir per pocs diners en una farmàcia, i que permet fer un mesurament precís de la tensió arterial. La difusió d'aquest aparell no només es deu a la seva practicitat, sinó a un fenomen d'importància clínica, la hipertensió de bata blanca, que és una elevació de la pressió arterial per sobre dels valors normals només quan és mesurada per personal sanitari al hospital, però no en la vida quotidiana. Thomas Pickering, qui va encunyar el terme, va veure que la tensió arterial és més gran quan l'ha presa un metge que quan la pren un infermer, i que es tracta d'una resposta d'estrès transitòria i benigna. Una persona amb hipertensió de bata blanca podria ser diagnosticada per error com a hipertensa, amb tot el que comporta: efectes secundaris de la medicació, cost econòmic, etc. Evitar aquests falsos positius explica per què en els protocols clínics actuals es recomana fer mesuraments a casa i a l'hospital, i comparar-les.

Succeirà això en el sistema ocular, que està regulat pels mateixos mecanismes neurals que les artèries? Aquest va ser l'objectiu d'un estudi efectuat en el nostre laboratori de la UAB. L'interior de l'ull conté un líquid anomenat humor aquós, que es

produeix i drena de forma contínua, mantenint la pressió intraocular constant. Un excés de pressió podria danyar el nervi òptic, que porta informació des de la retina fins al cervell, on es genera la percepció visual. La pressió intraocular augmentada és la principal causa del glaucoma, trastorn que, al seu torn, és la causa principal no congènita de ceguesa.

En l'estudi vam simular un context clínic al qual acudien persones sanes per fer un mesurament de la pressió intraocular, amb un aparell anomenat tonòmetre. Quant arribaven se'ls administrava un qüestionari per avaluar el seu estat d'ansietat, se'ls feia el mesurament de la pressió arterial, de la freqüència cardíaca i de la pressió intraocular i, finalment, s'avaluava l'ansietat-tret, que indica la predisposició a experimentar en general respostes d'ansietat. Els resultats van indicar que tant una ansietat-estat com una ansietat-tret altes anaven acompanyades d'augmentos en la pressió intraocular i la freqüència cardíaca. Això vol dir que les persones que arriben a la consulta d'oftalmologia amb ansietat, o aquelles amb personalitat ansiosa, podrien mostrar valors transitoris més elevats de pressió intraocular? Probablement sí. Això vol dir que podria estar fent-se un diagnòstic clínic inadequat en algunes persones? Encara que els nostres resultats van en la línia dels d'altres equips d'investigació, tot i no tenim una resposta definitiva, ja que aquest estudi es va efectuar amb població sana i en un context simulat. Els propers passos del nostre equip consistiran en comprovar si també es produeix en contextos clínics reals i amb persones amb valors aparentment anormals, la qual cosa seria un indicatiu addicional del que hem denominat com hipertensió ocular de bata blanca.

Antoni Sanz; Jorge Luis Méndez-Ulrich
Grup d'Investigació en Estrès i Salut (GIES)
Facultat de Psicologia
Universitat Autònoma de Barcelona
antonio.sanz@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)